

Czerwiec 2011 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

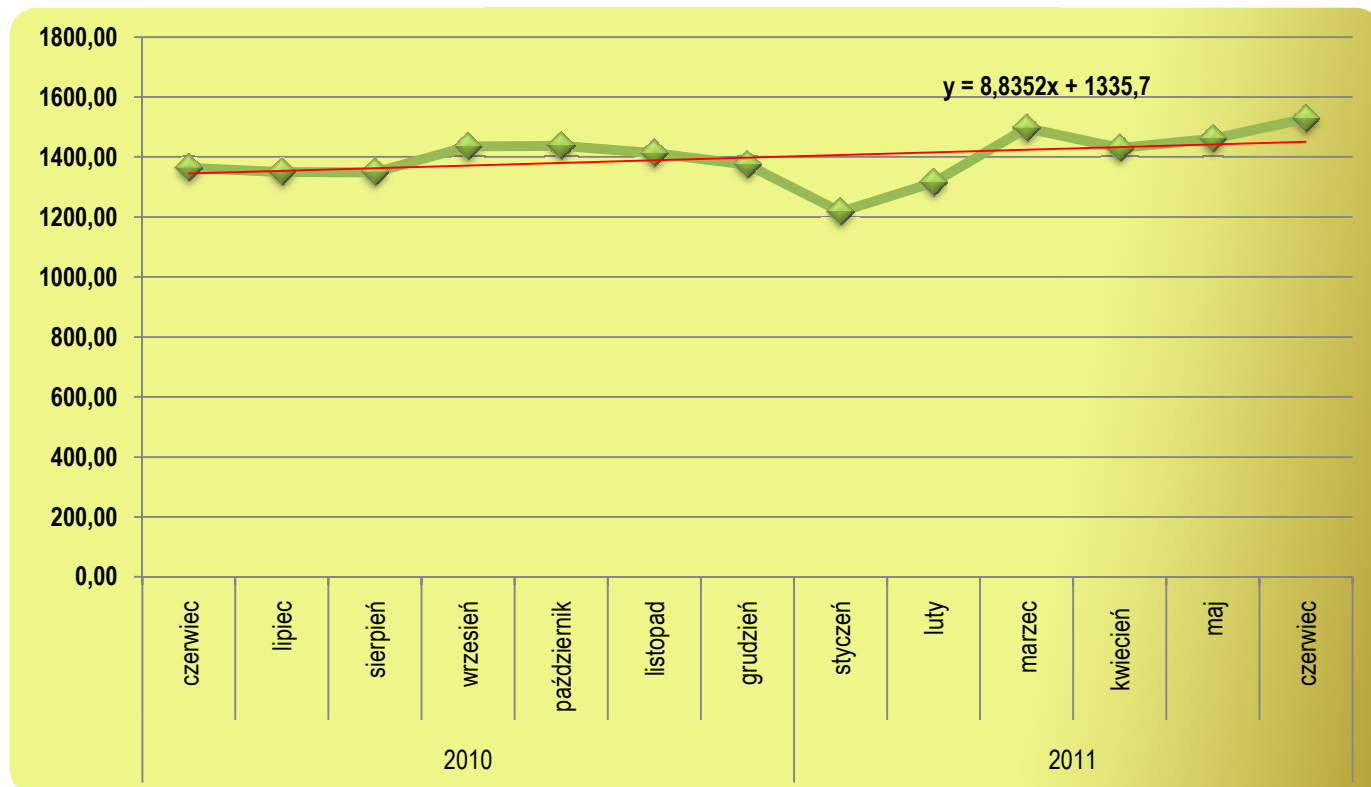
1. Edyta Dąbrowska
2. Dominika Karpowicz

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

<http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

3. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: czerwiec 2010r. – czerwiec 2011r. (w mln zł, w cenach bieżących).

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI. CZERWIEC 2011 r.

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2010	II kw. 2010	III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	.	410,0	602,5	941,0	.
	Polska	14 797,6	34 452,8	55 422,8*	89 236,8	15 229,3
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 462,1	14 851,0	21 444,4	29 420,5	6 880,0
	Polska	457 778,6	956 711,8	1 472 871,0	2 029 730,8	512 781,6
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 291,3	14 438,7	20 717,9	28 513,0	6 690,6
	Polska	434 978,4	906 115,1	1 391 377,5	1 922 051,9	485 532,3
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	164,8	441,6	657,1	863,8	157,5
	Polska	21 020,9	47 408,6	75 421,8	10 2018,2	26 443,3
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	170,8	412,4	733,7	922,8	190,0
	Polska	22 827,2	50 575,7	81 117,1	107 488,5	27 296,4
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	126,2	335,9	614,5	770,5	143,7
	Polska	18 280,4	41 808,4	67 534,4	89 445,5	21 956,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	2,3	2,8	3,4	3,1	2,8
	Polska	5,0	5,3	5,5	5,3	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	1,7	2,3	2,9	2,6	2,1
	Polska	4,0	4,4	4,6	4,4	4,3

*Dane zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej publikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		V I 2010	V 2011	V I 2011
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	89 752	90 594	90 995
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	71 433	71 647	71 983
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 363,2	1 460,4	1 528,0
	Polska	82 655,0	88 339,1	89 599,5
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	200,6	195,8	209,9
	Polska	7 468,8	7 454,5	8 794,6
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (w mln zł)	624,8	609*	600*
	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	106,1	99,5	98,6
	Polska (poprzedni m-c=100)	104,1	98,9	96,1

*Miernik wyliczony na podstawie sprzedaży detalicznej towarów w maju oraz czerwcu 2010r. Urząd Statystyczny w Białymstoku od 15 kwietnia 2011r. nie udostępnia danych bezwzględnych w zakresie sprzedaży detalicznej, stąd wyliczenia własne mają charakter szacunkowy. Dane zaokrąglono do liczb całkowitych.

Komentarz:**Czerwcowe indykatory w woj. podlaskim**

- ✦ Wyniki finansowe przedsiębiorstw zaprezentowano w „Indykatorach Podlaskiej Gospodarki” za kwiecień 2011r. Interpretację wskaźników w tabeli 2 zamieszczono poniżej.
- ✦ W czerwcu 2011r. liczba podmiotów gospodarczych działających na regionalnym rynku stosunku do ubiegłego miesiąca wzrosła o 401 do poziomu 90995 a w relacji do ubiegłego roku o 1243 podmioty. W woj. podlaskim w strukturze przedsiębiorstw dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (79,6%), których zwiększona skłonność do zakładania firm (+336 podmiotów w por. do ub. miesiąca) wpłynęła na ogólny wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON.
- ✦ W zakresie produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano wzrost zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca (+68 mln zł w cenach bieżących), jak i czerwca ub. roku. (+164,8 mln zł w cenach bieżących).
- ✦ W porównaniu do ub. miesiąca zanotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 14 mln zł (w cenach bieżących), która w relacji do czerwca ub. roku również była wyższa, choć w mniejszym stopniu, bo o 9,3 mln zł (w cenach bieżących). Sprzedaż detaliczna towarów w czasie 2011r. w stosunku do ub. miesiąca nieco wyhamowała - zanotowano dziewięciomilionowy spadek sprzedaży, natomiast biorąc pod uwagę wskaźnik ubiegłoroczny spadła o 24,8 mln zł. Adekwatnie w czerwcu 2011r. wskaźnik dynamiki w relacji do poprzedniego miesiąca wyniósł 98,6%.

Czerwcowe indykatory w Polsce

- ✦ Pozytywne symptomy zanotowano w przypadku produkcji przemysłowej. Jej sprzedaż była wyższa niż w czerwcu ub. roku o 6944,5 mln zł (w cenach bieżących), a relacji do maja br. wzrost był mniejszy i wyniósł 1260,0 mln zł (w cenach bieżących).
- ✦ Zwiększenie produkcji budowlano - montażowej adekwatne zresztą do sezonu wzmożonych prac w budownictwie wzrósł o 1325,8 mln zł w odniesieniu do czerwca ub. roku, a w relacji do maja br. zanotowano nieco większy wzrost - o 1340,0 mln zł (w cenach bieżących).
- ✦ Tendencje charakterystyczne dla województwa w zakresie sprzedaży detalicznej towarów są podobne do ogólnopolskich. W czerwcu 2011r. wskaźnik dynamiki wyniósł 96,1, co oznacza, że w relacji do ub. miesiąca sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących) spadła o 3 pkt.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentację projektowo - kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów).

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

*W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w **cenach bieżących**, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany **ceny stałe** (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.*

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecających.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny*, nr 6 (644), GUS, Warszawa 2011.
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r.*, GUS, Warszawa 2008.
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 6/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego*, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2008.
5. www.stat.gov.pl.

4. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: czerwiec 2010r. – czerwiec 2011r. (w zł)

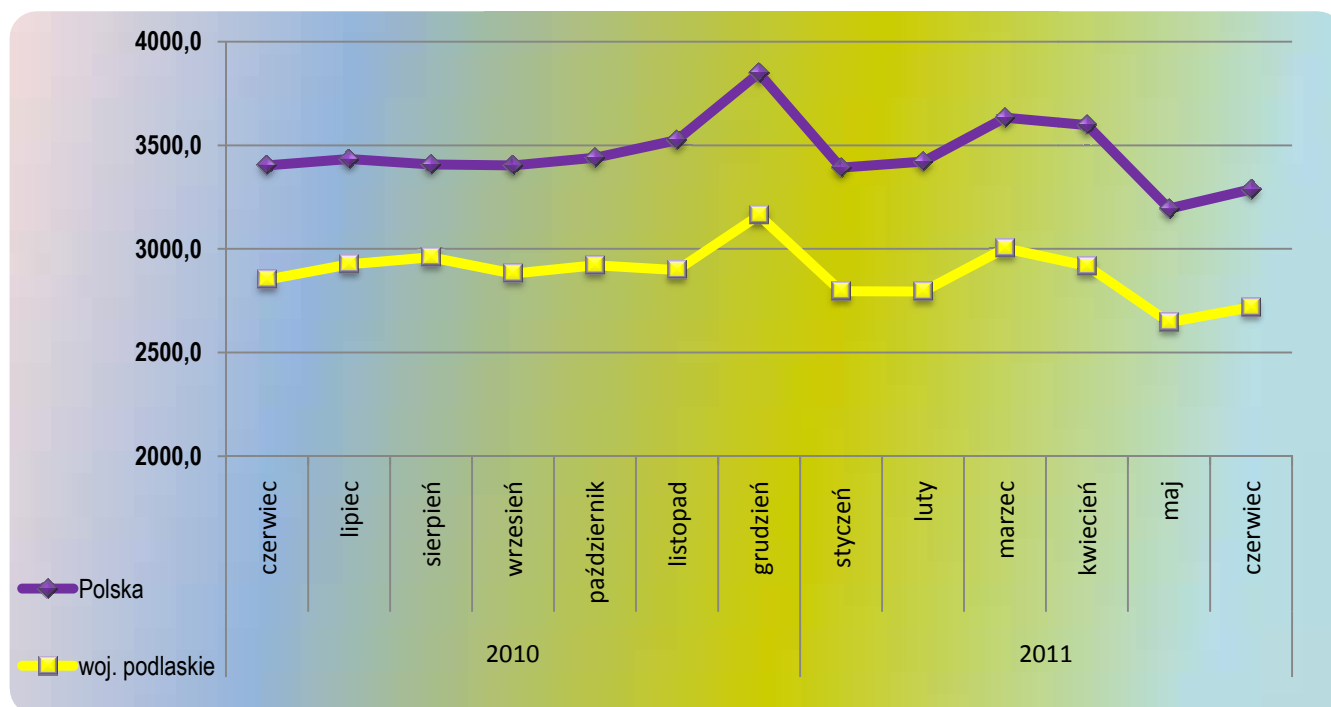

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2010	II kw. 2010	III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 189,3	1 189,2	1 188,9	1 188,3	.
	Polska	38 175	38 187	38 201	38 204	38 204
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	103,0	101,8	101,8	102,5	103,8
	Polska	103,0	102,3	102,2	102,9	103,8

* dane zostały zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VI 2010	V 2011	VI 2011
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	102,3	105,0	104,2
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	2 852,4	2 910,2	3 027,6
	Polska	3 403,7	3 484,0	3 600,5

Komentarz:

Czerwcowe indykatory w woj. podlaskim

- Liczba ludności w województwie podlaskim nie została oszacowana na koniec czerwca 2011r. Ostatnie dane wykazują, że w IV kw. 2010r. region zamieszkiwało ok. 1,2 mln osób.
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) zanotowany w I kw. 2011r. był na poziomie ogólnokrajowego, który wyniósł 3,8%. To najwyższy miernik w analizowanym okresie. Należy zauważyć, że w stosunku do poprzedniego kwartału inflacja była wyższa o 1,3 pkt. procentowego, podczas gdy w ciągu całego 2010r. średnio co kwartał analizowany wskaźnik był niższy o 0,2 pkt. procentowego.
- Zobrazowane na wykresie 2 zmiany w wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim w ciągu roku, począwszy od czerwca 2010r. wykazują, że tendencje charakterystyczne dla regionu są obciążeniem trendów w całej Polsce, jednakże ich poziom jest zwykle niższy. W czerwcu 2011r. średnie wynagrodzenie brutto wynosiło 3 027,6 zł – tj. o ponad 117 zł więcej niż przed miesiącem i równocześnie o ponad 175 zł więcej niż przed rokiem. W 2011r. różnica między przeciętną płacą uzyskiwaną w województwie a płacą krajową wyniosła 572,9 zł. i była mniejsza od adekwatnej różnicy wyliczonej dla danych z maja 2011r. o 573,8 zł.

Czerwcowe indykatory w Polsce

- Aktualne dane dotyczące liczby ludności w Polsce zawarto w „Indykatorach w formacie excel”, w zakładce „Wybrane wskaźniki w latach 2004-2011”. Wykazują, że obszar kraju zamieszkuje 38194 tys. osób., czyli o 10 tys. osób mniej niż w końcu I kwartału 2011r. (tabela 1).
- Dynamika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w czerwcu 2011 r. (4,2%) była niższa niż w maju br. (5,0%), ale wyższa niż analogicznym okresie roku poprzedniego (2,3%). Ponadto dane prezentowane w ujęciu kwartalnym pokazują, że w I kwartale 2011r. (3,8%) inflacja kształtowała się na poziomie wyższym niż w kwartale poprzedzającym (2,9%) oraz w analogicznym okresie roku poprzedniego (3,0%). Średnio w okresie I kw. 2010r. – I kw. 2011r. , z kwartału na kwartał inflacja zwiększała się o 0,2 pkt. procentowego.
- W skali kraju, w czerwcu 2011 r. zanotowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w stosunku do maja br. (o 116,5 zł) oraz wzrost w relacji do czerwca 2010r. (o 196,8 zł).

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

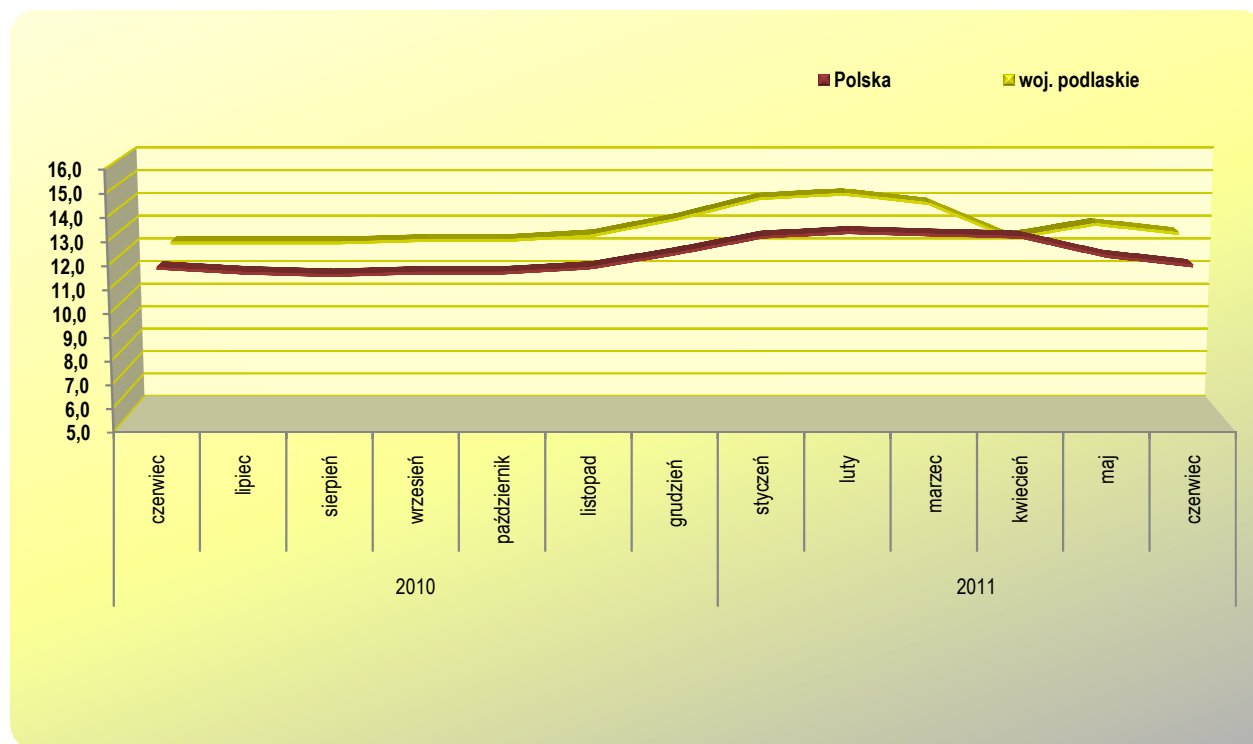
Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

- 1) *Biuletyn Statystyczny*, nr 6 (644), GUS, Warszawa 2011.
- 2) *Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego I kwartał 2011 r.*, Białystok 2010, 2011.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 6/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.
- 4) www.stat.gov.pl

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: czerwiec 2010r. – czerwiec 2011r. (w %)

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: czerwiec 2010r. – czerwiec 2011r.

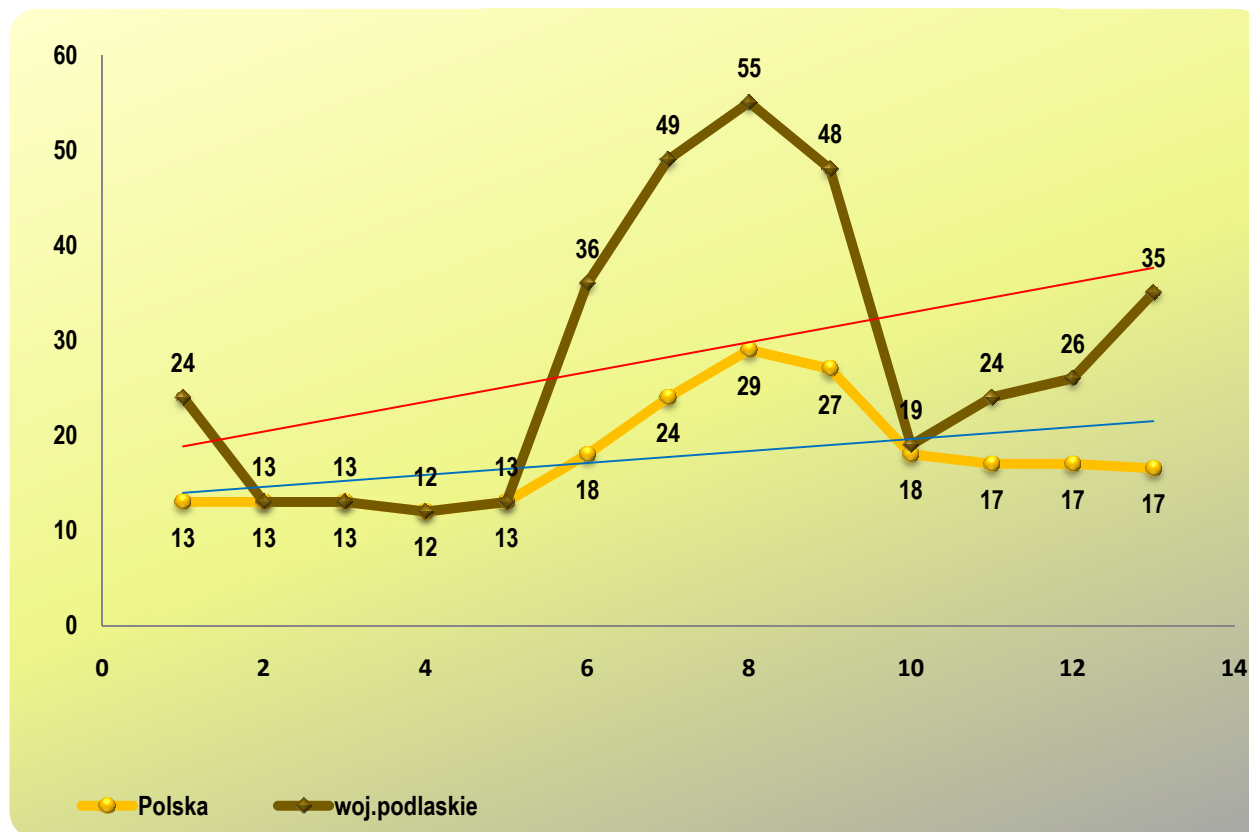

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2010	II kw. 2010	III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	523	539	568	544	523
	Polska	17 413	17 676	17 826	17 724	17 646
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	53,3	54,9	56,6	54,6	54,3
	Polska	55,2	55,7	56,2	55,8	55,6
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	47,3	49,0	51,0	49,6	48,8
	Polska	49,4	50,4	51,1	50,6	50,0

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VI 2010	V 2011	VI 2011
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie	97 444	98 554	98 757
	Polska*	5 336	5 514	5 527
sektor publiczny	woj. podlaskie	9 837	9 328	9247
sektor prywatny	woj. podlaskie	87 607	89 226	89510
Stopa bezrobocia w %	woj. podlaskie	12,0	13,0	12,6
	Polska	11,6	12,2	11,8
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	6 144	5 202	4 887
	Polska	213 217	174 429	173 725
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	8 470	7297	6 731
	Polska	277 233	255 358	253 013
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	58 446	63 065	61 221
	Polska	1 843 921	1 962 587	1 883 299
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	7 915	7 532	7 262
	Polska	347 783	315 389	303 905
kobiety	woj. podlaskie	27 244	30 191	29 751
	Polska	941 783	1 034 156	1 008 346
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	19 130	21 061	20 573
	Polska	783 257	846 402	811 909
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	2 410	3 463	2 503
	Polska	66 023	90 451	62 436
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	847	1 391	994
	Polska	20 711	32 082	22 898
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 528	1 408	1 462
	Polska	67 326	60 146	58 436
cudzoziemcy	woj. podlaskie	281	300	300
	Polska	2 851	3 157	2 716
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	13 347	14 685	14 105
	Polska	391 974	417 321	393 177
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	5 474	5 831	5 775
	Polska	174 031	195 289	192 167
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	28 117	33 755	33 386
	Polska	799 586	960 210	938 660
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	13 094	14 211	14 012
	Polska	395 070	428 682	417 594
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	17 277	19 805	18 791
	Polska	503 155	600 823	576 719
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	18 448	20 396	19 761
	Polska	484 674	528 011	505 045

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym

VI 2010

V 2011

VI 2011

osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	31 169	32 622	31 633
	Polska	1 046 563	1 095 523	1 043 143
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	3 935	4 168	4 041
	Polska	142 723	162 746	158 563
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 161	1 348	1 266
	Polska	30 486	34 638	33 102
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 249	3 308	3 292
	Polska	95 171	100 628	98 187
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	2 350	1 631	1 010
	Polska	90 845	76 297	68 309
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	1 559	605	304
	Polska	51 016	29 669	23 834
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	24	26	35
	Polska	13	17	17

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:**Czerwcowe indykatory w woj. podlaskim**

- Dane dotyczące aktywności zawodowej ludności w woj. podlaskim zostały omówione w „Indykatorach” za kwiecień 2011r.
- W czerwcu 2011r. zanotowano wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w odniesieniu do danych sprzed miesiąca o 203 oraz wzrost w porównaniu do danych ubiegłorocznych o 1313. Odmienne tendencje w zakresie przeciętnego zatrudnienia zanotowano w przypadku sektora prywatnego oraz sektora publicznego. Średnia liczba zatrudnionych w sektorze publicznym w czerwcu br. była wyższa niż przed miesiącem, natomiast w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego spadła o 590. Tymczasem, w sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie wzrosło o 284 w por. do maja 2011r., natomiast w relacji do czerwca ub. roku wzrosło aż o 1903.
- Stopa bezrobocia w czerwcu 2011r. zmniejszyła się o 0,4 pkt. procentowego w por. do maja br., natomiast była aż o 0,6 pkt. wyższa od ubiegłorocznej.
- W końcu czerwca 2011r. w statystykach powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego zanotowano mniej osób bezrobotnych niż przed miesiącem – o 1844, ale również o 2775 więcej niż przed rokiem. Na ustalenie ostatecznej liczby bezrobotnych złożyły się odpływy i napływy osób bezrobotnych. Nowozarejestrowanych bezrobotnych było o 315 mniej, również mniej o 1257 niż przed miesiącem osób opuściło rejestry bezrobotnych. We wszystkich grupach bezrobotnych, poza osobami zwolnionymi z przyczyn dotyczących zakładu pracy, zanotowano spadek liczby bezrobotnych w por. do maja 2011r. Najsilniejsze ubytki liczby bezrobotnych w czerwcu 2011r. w relacji do ub. miesiąca dotyczyły osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - ubytek stanowił 27,7% oraz osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 r. ż. – ubytek wyniósł 28,5%. Mając na uwadze dane ubiegłoroczne, największe ubytki dotyczyły już innych grup bezrobotnych, a mianowicie bezrobotnych z prawem do zasiłku – o 8,3% oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – o 4,3%. Wspomniana grupa bezrobotnych, którzy zostali zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy zwiększyła się o 54 osoby w relacji do maja 2011r., natomiast w stosunku do statystyk z czerwca 2010r. - zmniejszyła się o 66 osób.
- Popyt na pracę podlaskich pracodawców wyrażony m. in. ofertami zatrudnienia zgłoszonymi do powiatowych urzędów pracy jest mniejszy niż w maju 2011r. oraz w analogicznym miesiącu roku ubiegłego, adekwatnie o 621 i 1340 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Zmniejszyła się liczba ofert pracy subsydiowanej zarówno w relacji m-c do m-ca, jak i rok do roku, odpowiednio o 301 i 1255. W czerwcu 2011r. szanse bezrobotnych na skorzystanie z ofert pracy zgłoszonych do podlaskich PUP-ów były zarówno mniejsze niż przed miesiącem, jak i przed rokiem.

Czerwcowe indykatory w Polsce

- W czerwcu 2011r. zanotowano znaczny wzrost przeciętnego zatrudnienia w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego (+191 tys.), natomiast w relacji do poprzedniego miesiąca wielkość przeciętnego zatrudnienia praktycznie nie różniła się.
- Porównując dane do maja 2011r. stopa bezrobocia w czerwcu 2011r. spadła o 0,4 pkt. procentowego, ale jej wartość równa 11,8% oznacza również wzrost o 0,2 pkt. procentowego w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- W czerwcu 2011r. liczba nowozarejestrowanych była nieznacznie mniejsza niż przed miesiącem (o 704 osoby), ale skłonność bezrobotnych do rejestracji w br. okazała się znacząco niższa niż przed rokiem, co zostało wyrażone niższym o 39 492 osoby napływem. Inklinacja do opuszczania rejestrów bezrobotnych w czerwcu była mniejsza niż przed miesiącem (o 2 345) i przed rokiem

(o 24 220). Ostateczna liczba bezrobotnych w końcu czerwca 2011r. wyniosła 1 883 299, co oznacza spadek o 79 288 osób w relacji do maja b. r. i o 39 378 osób w por. do czerwca ub. roku.

- ✦ W czerwcu 2011r. w relacji do ub. miesiąca we wszystkich grupach bezrobotnych zanotowano spadki ich liczebności. Najsilniejsze ubytki dotyczyły osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – o 31,0% oraz osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 r. ż. Biorąc pod uwagę dane z ubiegłego roku, tendencje spadkowe były najsilniejsze w przypadku osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy 13,2% oraz osób z prawem do zasiłku – o 12,6%.
- ✦ Oferty pracy, które wypłynęły do wszystkich powiatowych urzędów pracy w całej Polsce, wyniosły 68 309, co oznacza ich spadek zarówno w relacji do ub. miesiąca, jak i analogicznego miesiąca roku ub. odpowiednio o: 7 988 oraz 22 536. W rezultacie liczba oferowanych stanowisk w ramach pracy subsydiowanej zmniejszyła się o 5 835 w por. do maja 2011r. oraz czerwca 2010r. o 27 182. W czerwcu 2011r. średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce pracy była taka sama, jak miesiąc wcześniej, ale w porównaniu do adekwatnego miesiąca roku ub. szanse na skorzystanie z propozycji pracy oferowanej przez PUP-y zmniejszyły się.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiują w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samodzielnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy windykacyjnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązki ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 6 (644), GUS, Warszawa 2011 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 6/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.
- 4) *Sprawozdanie MPIPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 5) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 6) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl

Uwaga: Dane od 2009 r. prezentowane są zgodnie z klasyfikacją PKD 2007 i nie są w pełni porównywalne z danymi z 2008 r. publikowanymi wg PKD 2004.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indyktorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/stronv/9807>